

**MAGNI OPERIS || DE OMNI=||BVS GERMANIAE ||
EPISCOPATIBVS || EPITOMES:||**

CONTINENS ANNALES || Archiepiscopatus MOGVNTINI ac duodecim ||
alioru[m] Episcopatum, qui Moguntino Suffra=||ganeatus titulo subsunt:
Item BABEN=||BERGENSIS Episcopatus, ab || omni iugo Archiepiscopali ||
exempti.||

Brusch, Kaspar

Noribergae, 1549

VD16 B 8782

Nonvm, omnes Herbipolenses.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64715)

NONVM CAPVT DE
omnibus Herbipolensibus Epi-
scopis ac Præsulibus: Franciæ
Orientalis Ducibus.

HERBIPO^{LIS} præclara Franciæ Orientæ
lis ciuitas ad Moenum nobilissimū annem sita,
conuersa est à gentilijs superstitionibus, ac falsis de
Deo opinionibus ad Christum Dei filium, eiusq; in-
delebilem ueritatem, annum Christi circiter sexcentesi-
mum & octogesimum, à sanctis Dei uiris, Chiliano,
Colonato & Theodnano Scotis, propaganda doctri-
nae de humani generis liberatore ergò, relictæ patriæ
peregrinantibus, ac à Pontifice Romano Benedicto
secundo in Germaniam ad eam ab Arrianismo & gen-
tilitate repurgandam ablegatis. Hi cum Herbipo-
lin uenissent: imperabat ea tempestate Franciis Theo-
dorici Galliarū regis nomine præfectus ac Dux Fran-
corum Gosbertus, aliqua sanguinis necessitudine con-
iunctus S. Chiliano, sed homo gentilis, & qui de
Christo humani generis saluatore nihil adhuc sciret.
Nihilominus tamen S. Chilianum amice complexus,
libenter eum de Christianorum pietate, religione, ac
fide publice docentem audiuit. Non docebat uero S.
Chilianus solam Euangelij doctrinam, de gratuita
remissione peccatorum propter filium Dei, de bonitas
te, de

CATALOGVS EPISCOP.

te, de clementia & misericordia Dei, sed ex doctrina legis, etiam iram Dei aduersus peccata hominum, auditoribus suis ostendens, acriter eorum uitia insectari reprehendere & castigare solebat, nemini parcens in hac parte, sed omnibus tam summis quam infimis ex æquo ut par est, uiam ueritatis & salutis aperiens patefaciensq;. Cum uideret autem Gosbertum Regium præfectum, habere apud se uxoris loco, fratris sui coniugem Gaylanam, ut nomine sic re etiam admodum salacem, lasciuam ac impiam foeminam, reprehendit eum hoc nomine S. Chilianus uerbo Dei, amanter monens, ut abiecta à se scelerata & impia foemina, consuetudinem & congressum eius, quæ ad aliū pertineret maritum euitaret. Addens subinde, esse hoc ingens peccatū, quo gratia dei exouteretur, pietas impediretur, ira uero Dei aduersus humanum genus magis incitaretur. Hæc admonitiones Sancti uiri nō grauatim accepit Gosbertus, & quia iam mediocriter profecerat in Christianismo, coepit ab impia ac peccatriceis foemina congressu abstinere. Quod cū animaduertisset ipsa (ut est mulier bregenſis astutū & sagax) furore accensa in uiros Dei, talis conuersionis in Gosberto authores, de trucidandis ipsis consilium capit, iram omnem tamen dissimulans, donec in regijs negotijs usquam egrederetur Gosbertus. Quam occasionem cum tandem nacta esset impia Iesabel, missis apparitoribus ad suplicium uiros sanctos rapi ac interfici iussit omnes, quibus è medio sublati sperabat

sperabat facile se iam blandicijs recuperaturam, quod
amisset. Perstante autem & firmiter permanente
Gosberto in cursu poenitentiae ac conuersionis semel
inchoatae: Cum uideret uenefica incassum se laborare,
maioribus furijs agitata, ut Gosbertus etiam à pro-
prijs ministris domino seditionem mouentibus trucidar-
etur, effecit. At non aberat procul iustissima ira uin-
dicis Dei, nam paucis diebus post, non ipsa tantum
Gaylana, sed ministri etiam qui & sanctos Dei lega-
tos & Gosbertum Principem interfecissent, malis spi-
ritibus occupati, seipsos crudeliter & nouo furoris
genere dilaniarunt, additis horribilibus mugitibus
quibus seipsos damnarent, ac inferis aeternisq; cru-
ciatibus deuouerent. Erat adhuc superstes unicus Go-
sberti filius HETANVS, qui post parentis mor-
tem, Dux Francorum factus, & religione Chri-
stiana foeliciter imbutus, construxit eo ipso in mona-
te, in quo nunc arx Episcopalis sita est, magnifica
cum templum in honorem beatae Virginis Mariae,
quae genuisset humani generis Saluatorem illum,
quem uerum Deum ex uero Deo, uerumq; hominem
ex beata Virgine natum iam agnoscere ac profiteri
abiectis idolis suis, inceperant Franci. Ab hoc ueteri
templo, hodie adhuc Mons & superimposita arx no-
strae Dominae Mons & Arx uulgo nominari so-
lent, Haec de conuersa ad Christum Herbipoli, & de plan-
tata in Francis fide ac professione Christiana. Nunc de
origine

CATALOGVS EPISCOP.

origine Episcopatus, aliquid adiiciamus. Is postea paucis temporibus elapsis, à S. Bonifacio Anglo, primo Archiepiscopo Moguntino, præcipuo Germanorum Apostolo, auxilijs PIPINI patris ac Caroli Magni filij, potentissimorum ac Christianissimorum Gallie Regum, consensu item Zachariæ pontificis Maximi, institutus est annus Christi circiter septingentesimus ac quinquagesimus. Vt ostenderent uero se nutritores Ecclesiæ, incorporarunt Episcopatu statim munificentissimi isti Galliarum Reges ducatum Orientalis Franciæ: quo factum est, ut Herbipolensis Ecclesiæ gubernatores, non tantum Ecclesiastico titulo Episcopi, sed seculari etiam duces Francorum (penes quos IVS etiam cum uitæ tum necis esset) semper sint adhuc usque tempora ab omnibus sacri Romani Imperij statibus ac ordinibus tum habiti tum appellati.

Hinc quoties Episcopus Herbipolensis ad aram stans, sub insula & alijs pontificalibus sacra facit, semper nudum & euaginatam ensen ad eandem aram prope se collocatam habet, quo Franciæ orientalis ducatus ac plenum ius uitæ necisque innuitur: Hinc natus est uetus uersiculus, quem seculari suo sigillo habet Episcopus Herbipolensis incisum.

Herbipolensis sola, ense iudicat stola.

Hunc amplissimum Episcopatum S. Chilianus uulgo patrimonium uocant, quod instituerit cum S. Bonifacius in honorem piorum Martyrum Chilianus ac ipsius sociorum

sociorum. Eius uero gubernatores ac antistites oēs, Episcopi uidelicet Herbipolenses ac Franciæ orientalis duces, ad hæc nostra usq; tēpora, tali serie recenseri solēt.

I. S. BVRCARDVS, gente Britannus: uir pius ac religiosissimus, à S. Bonifacio consanguineo suo educatus ac liberalissime institutus: constituitur ab eodem, consensu Pipini ac Caroli Magni Regum, primus antistes ac Episcopus Herbipolensis Ecclesiæ: consecratur & confirmatur à Pont. Max. Zacharia. Præfuit autem Episcopali officio docendo, concionando ac alijs pietatis exercitijs ac muneribus prudentissime ac fidelissime: administratione item ac gubernatione provincie utilissime, annis quadraginta integris. Construxit plurima templa ac Monasteria: impetrauit à Romano Pontifice, ut à tumulo leuatus S. Chilianus cum socijs, in numerum sanctorum adscriberetur. Hos uerissimos Dei amicos sepeliuit honorifice, in nouo templo ipsis constructo, quod nouum monasterium, uel nouam Basilicā uulgo appellant. In cuius tēpli crypta legūtur hodie adhuc sequentes uersiculi, Epitaphij loco additi.

Hi sunt Herbipolis, qui te docuere Magistri,
Qua uerum coleres. relligione Deum.
Impia quos tandem iussit Gaylana necari,
Cælauitq; sub hunc corpora cæsa locum.
Ne turpi, sine laude, situ defossa iacerent
Corpora: Burcardus sub monumenta locat.

Huic Episcopo adseruandos & erudiēdos dedit Caro

X

lus,

CATALOGVS EPISCOP.

lus Magnus duodecim obsides à deuictis Saxonibus
datos ac summo loco natos adolescentes: qui omnes fe-
rè ad Episcopales dignitates tandem euecti sunt, ute-
rāt liberalissime et optime à Burcardo Episcopo insti-
tuti. Decessit plenus dierum ex hac mortali uita, anno
Christi 791, in arce Hohenburg ad Mœnum sita, ubi
iam senex factus ac afflicta uoletudine præditus, cum
solo Diacono habitare ac religiosissime uiuere solitus
fuerat. Reuehitur inde Herbipolin & ibi in templo no-
ui Monasterij à se olim S. Chiliano condito honorifice
sepelitur, cum longo carmine ac uirtutum suarum
Elogio.

2. MAYNGVDVS uel Megingaudus comes Ro-
tenburgius ad Tubarum, monachus ordinis D. Bene-
dicti & conuentualis coenobij Fridislariensis in Hesa-
sia siti: ab ipso S. Burcardo ex monasterio Herbipolin
assumptus ac sancte educatus, successit iam mortuo
Burcardo, unanimi totius cleri consensu electus. Præ-
fuit laudabiliter annis tribus. Et gubernationis tante
prouinciæ pertæsus, resignat Episcopatum præsentem
S. Willibaldo Aystetense Episcopo, cuiusdam Bernolpho
uiro religioso & magnanimo: id factum est anno Do-
mini 794. Ipse uero collectis quibusdam discipulis per
Mœnum ad arcem Rorbacensem Caroli Magni uena-
tionibus seruientem delatus, consensu & sumptibus
Regis coenobium instituti Benedictini ibi construx-
it, quod Neostadium appellauit. In quo cum sacra-
rum

rum literarum ac alia liberalia studia summa cum laude inchoasset, primus q; eius loci Abbas fuisset, decessit anno 795 unde Herbipolin reuictus, honorifice ibi in noui monasterij Basilica prope S. Burcardum terræ mandatus est.

3. BERNVVOLPHVS uel Bernolphus, constituitur à Mayngaud, in Episcopum Herbipolensem anno 794. Præfuit annis 6, mensibus 4, diebus 3. Expulit monachos omnes Benedictinos ex Ecclesia Herbipolensi, tantum seculares alens sacerdotes: Hi Dominum ac præceptorem suum Megingodum Neostadium sequuti honorifice ab eo excepti sunt. Obijt Bernolphus 29 Septembris, anno Domini 800.

4. LVDERICVS successit Bernolpho: præfuit annis 3, mensibus 5, obiit uicesima septima Februarij, anno salutis 804. Imperante Carolo Magno.

5. AYGELVVARDVS subrogatus est Luderico, præfuit annis 6, diebus 18. Valedixit huic mortali uitæ 24 Aprilis, anno Domini 810, sub Carolo Magno Imp.

6. VVOLFGERVVS eligitur unanimi consensu populi ac cleri, decima tertia Maij, Anno Domini 810. Præfuit bene & laudabiliter uno & uiginti annis, mensibus sex, diebus tribus. Sub eius gubernatione obiit anno 814 laudatissimus Imp. Carolus Magnus, summus benefactor ac locupletator Ecclesiæ Herbipolensis: cui successit filius Ludouicus cognomento pius, qui sub eodē antistite Wollfgero, cōstruxit et fundauit

X . anno

CATALOGVS EPISCOP.

Anno Domini 816, ad preces S. Walderici Heremite, monasterium Murhartense. Eiusdem antistitis temporibus fundatum est Schwartzacense Benedictinorum in Francia Orientali coenobium, à Megingaudo pio comite Rotenburgenfi ad Tubarum habitante, ac eius laudatissima coniuge D. Imyna. Interfuit Wolffgerus Synodo Aquisgrani celebratæ à Ludouico pio, reformandæ Ecclesiæ ergò. Obijt postea quarta Nouembrium, anni à nato 831.

7. HVNIBERTVS alijs Hubertus, eligitur pridie Calendarum Ianuarij, anno dominicæ Incarnationis 832. Præfuit nouem annis, tribus mensibus, octo diebus. Obijt anno salutis 841, mense Martio. Huius Episcopi temporibus habebat Ludouicus Imperator præfectum in oppido Lauffen ad Nicrum sito, principem ex Norico natum, aliqui Landtgrauium Leuchtenburgensem fuisse arbitrantur, Ernestum nomine: is ex coniuge Fridburga, exceperat unicam filiulam Regis Windin. Huius infantis nutrix habebat Germanum fratrem, seruientem Ernesto principi, à quo cum aliquando grauitèr uerberaretur, quod negligentius curasset aliquid sibi à Domino commissum: adeo exarsit ira et indignatione nutrix, ut consilium secum caperet de trucidanda Regis Windin. Prodeuntibus itaq; aliquando Ernesto et Fridburga, arripuit serua sola domi relictâ et furijs agitata puellâ, trucidat, et ex arce Lauffensi in præterfluentem Nicrum præcipitem deijcit. Puella
lam

lam hanc aquis suffocatam, quæ tamen fluminis vi nec à loco isto abripi, nec submergi aut fluctibus opprimi potuit, multis item miraculis coruscantem, Episcopus iste Hunibertus ab Angelo quodam per quietem monitus, in præsentia multorum sacerdotum ex aquis subleuans, in templum Lauffense detulit, ac honorifice sepeliuit, ubi ad hæc usq; tempora conseruata est.

8. GODEBOLDVS uulgo Gotswaldus Abbas inferioris Altachij, per ueteris coenobij apud Bauaros: euocatur ad gubernationem Episcopatus Herbipolensis, prima Aprilis anni à nato Christo 841. Præfuit undecim annis, obiit in Vigilia S. Mathæi, anni Christianorum 852, animi pauoribus ac mœrore, propterea quod eodẽ anno summũ templũ Herbipolense, fulmine tactũ, cũ omnibus Ecclesiæ ornãmētis deflagrasset.

9. S. ARNO uel Arnto successit Episcopo Godeboldo: præfuit laudabiliter annis 36, mensibus 6, diebus 12, sub Imperatoribus Carolo caluo, Carolo Crasso ac Arnolpho, quibus omnibus charissimus, plurima etiã ab ipsis insignia priuilegia est consequutus. Instaurauit collapsam Basilicam Cathedralẽ, foelicissime. Obijt decima tertia Iulij, anni à nato Christo 891, in expeditione Arnolphi imperatoris, et omnium Germaniæ principum contra Nortmannos suscepta, trucidatus cum multis milibus ab his ipsis infidelibus, inter Missarum Solennia, inspectante toto exercitu, peracta qua clade, excitati Germani, hostem postea summa uirtute

CATALOGVS EPISCOP.

te aggressi fuderunt & ex patria eiecerunt fortissime
foelicissimeq; Episcopus Arnto Herbipolin reuectus
et ibi cum omnium suorum luctu honorifice sepelitur.

10. RVDOLPHVS alijs Radhulffus, Thuringiae
Landtgravius, praeficitur Episcopatu Herbipolensi
ab Imperatore Arnolpho, anno Domini 892, in cuius
castris militauerat antea cum duobus Germanis fratri-
bus, Conrado ac Gebehardo, contra Nortmannos. Re-
gino Abbas Prumiensis hominem fatuum fuisse scri-
bit, & temere ingentes tumultus in perniciem totius
Episcopatus excitasse. Legitur author etiam fuisse atro-
cis belli, quod Imp. Ludouicus tertius gessit contra Al-
bertum comitem Bambergensem, anno Domini 905.
Obijt cum omnium suorum publico gaudio, tertia Au-
gusti, anno Domini 908, cum praefuisset annis 16, dieb;.
Huius temporibus cepit Tharisianum Franciae Orient-
talis coenobiũ, in quo sepultus est Albertus comes Bam-
bergensis: ab Hattone Moguntino, Imperatori prodia-
tus ac capite multatus.

11. DIETHO uel Theodo, eruditus ac prudenti-
ssimus Neostadiani monasterij coenobita, eligitur in
Episcopum Herbipolensem anno 908. Praefuit utilis-
sime & summa cum laude ac omnium admiratione 24
annis: Valedixit huic mortali uitae 15 Nouembrium, an-
ni 932. Sub eo iterum conflagrauit summa Basilica Her-
bipolensis, quae tamen ab eo ipso Episcopo iterum in-
staurata ac illustrata est. Postponunt huic aliqui Cata-
logi

logi Postericium quendam, de quo nihil tamen inuenio.

12. BVRCARDVS ex Abbate Hirsfeldensi eligi-
tur in Episcopum Herbipolensem ab Imperatore Hen-
rico Aucupe: præsuit annis nouem, mensibus tribus,
diebus uiginti tribus, prudēter ac utilissime. Fuit Impe-
ratoribus Henrico Aucupi & eius filio Othoni Ma-
gno charissimus. Restituit & absoluit Cathedralē
Ecclesiam Herbipolensem. Decessit ex hac mortali uia
ta, in die Annunciationis Mariæ, anno Domini 941.

13. POPPO primus, Burggrauij Herbipolensis
filius: Othonis Magni cognatus, constituitur Episco-
pus Herbipolensis ab eodem Domino Othone Impera-
tore, cognato suo: à quo insignia priuilegia consequu-
tus est, quod uidelicet Canonici Herbipolensium
senatus semper deinceps liberam deberet habere pote-
statem, eligendi Episcopum è sui Capituli Canonicis,
decedente aliquo antistite. Præsuit summa cum pruden-
tia ac laude, annis 19, mensibus decem, diebus qua-
tuordecim. Decessit ex hoc sæculo, 15 Februarij, anni
961, Ratisbonæ in maximo conuentu principum, quos
Otho Magnus congregarat. Auehitur inde Herbipo-
lin & in Cathedrali Basilica honorifice sepelitur.

14. POPPO secundus, iunior dictus, patris
Popponis primi: etiam Burggrauius Herbipolensis:
quem quidam Othonis Magni Imperatoris è sorore
nepotem fuisse uolunt. Eligitur iuxta teniorem pri-
uilegij ab Othone dati, unanimi totius Canonici

X 4 senatus

CATALOGVS EPISCOP.

senatus consensu, secunda Martij, anno Domini 961.
Sedit ad clauum Episcopatus annis uiginti tribus, men-
sibus quatuor fideliter prudenter ac utiliter. Interfuit
cum plurimis alijs Germaniæ Episcopis Synodo, quam
Otho Imperator Romæ congregarat, ut contra Pon-
tificem Ioannem decimum tertium, eligeret Leonem
octauum. Obijt Episcopus Poppo 24 Iulij, anno salu-
tis 984. Sepelitur in summo templo.

15. HVGGO Othonis secundi, Imperatoris Can-
cellarius ac supremus intimus q; Consiliarius, eligitur
in Herbipolensem Episcopum unanimibus totius cleri
suffragijs anno Domini 984. Præsuit annis quinq; men-
sibus septem, diebus uno & uiginti. Instaurauit &
egregie illustrauit cœnobium S. Andreae, ab Episcopo
Burcardo primo inchoatum, & pro Benedictinæ pro-
fessionis Monachis constructum. Impetrauit à Pontifi-
ce Maximo Benedicto sexto, ut S. Burcardus, primus
Herbipolensis Ecclesiæ antistes de tumultu subleuatus
Canonizaretur, & diuorum numero inscriberetur: is
in nouo cœnobio honorifice depositus est, quod pos-
tea amisso priori nomine S. Burcardi cœnobium dici
solitum, hoc tempore sæcularium Canoniorum est
collegium. Obijt uigesima nona Augusti, anno Domi-
ni 989. De eo extant adhuc tales uersiculi:

Hic præsul sapiens, cunctis fuerat bene gratus:

Singula prospiciens, constans, prudens, oculatus.

Tunc desolatum claustrum sub monte locatum

Rebus

Rebus & orbatum, disciplina uiduatam
 Ipse reformauit, multisq; bonis releuauit:
 Censu ditauit, cultumq; Dei renouauit.
 Sacrum corpus eò tulit à tellure leuatum
 Auxiliante Deo, Burcardi clarificatum.
 Festaq; translati iubet omnia concelebrari
 Clauſtri præfati loculumq; perenne uocari.
 Illic constituit tunc fratres sub monachatu,
 Et sic instituit, ut uiuant absq; reatu.

16. BERNVVARDVS comes à Rotenburg ad
 Tubarum, uenit primū ex Academia Parisiensi ad mo-
 nasteriū Hirſaugienſe, in Spirensi Episcopatu situm:
 inde à Leopoldo Abbate Herbipolin, in nouum S. An-
 dreæ Cœnobium ab Hugone Episcopo instauratum
 niſſus, cū religioſiſſime ac piſſime sub Arnolſdo ab-
 bate uixiſſet: uocatus eſt mortuo tandē Hugone, una-
 nimi totius Eccleſiæ conſenſu, ad Episcopatus Herbi-
 polenſis gubernationem: in qua ſedit ſumma cum lau-
 de annis quinq;, menſibus octo, diebus octodecim.
 Habuit fratres tres, Richardum, Ruggerum ac Ayn-
 hardum, pios ac religioſiſſimæ uitæ comites: Inter hos
 ſenior Richardus, Othoni tertio Imperatori admodū
 charus, conſecutus eſt à Leopoldo Auguſtano Epi-
 ſcopo permutationis iure montem quendā Halæ Suce-
 uorum uicinum, quem hodie adhuc Cambergemſem uo-
 cant. In huius montis uertice conſtruxit magnificum
 caſtrum, quod à montis nomine Camburgum etiam

CATALOGVS EPISCOP.

nuncupauit. Is ibi quatuor filiorum ex una coniuge factus est pater, AINHARDI (cuius filius itidem Ainhardus dictus, postea etiam Episcopus Herbipolensis designatus est) Ruggeri, Henrici & Burcardi. Iste Burcardus post mortem patris Richardi ex arce Camburgensi, consentientibus fratribus suis omnibus monasterium fecit, instituti Benedictini. Ainhardus uero comes, Episcopi Bernwardi frater, cum non haberet hæredes, Deo sua omnia offerre decreuit, ac initio insigne templum condidit in Tungensi ualle, & aliud in Romuleo monte, ordinans ibi sacerdotes, qui & Deo & Ecclesiæ Dei seruirent. In ipsa uero urbe Herbipolensi, construxit ipsius etiam Episcopi fratris sui consilijs ac subsidijs ex paruo Sancti Chisliani Sacello magnificum Canonorum secularium Collegium, quod hodie adhuc nouam Basilicam appellant, eam non solum fundauit, sed & liberalissime dotauit. Obijt Episcopus Bernwardus, uicesima Septembrium, Anni incarnationis dominicæ 995. Sepelitur splendide ac magnifice in noua illa à se & fratre suo condita Basilica.

17. HENRICVS comes à Rotenburg ad Tubarum, propter breuem corporis staturam à prima infantia Comes Hezelinus, & postea etiam Episcopus Hezelinus dictus, subrogatur cognato suo ex hac mortali uita euocato, consensu totius Cleri. Præfuit sapientissime ac utilissime annis uiginti duobus.

bus, mensibus quinque, diebus uiginti. Cōstruxit & fundauit in suburbio Herbipolensi Collegiatus S. Stephani S. Iohannis Ecclesias. Onoldsbachij uero magnificū S. Gumberti cōnobiū Benedictinum, quod hoc nostro seculo-Canonicorū seculariū est Collegium, cuius ædis Canonicus est hodie Gaspar Othmayer, non contemnendus, nec incelebris huius ætatis componista. Construxit unā cū Imperatore S. Henrico secundo ex castro Lauffensi ad Necharum, cōnobiū, quod S. Henricus pago Kircheym & alijs prædijs adiacentibus liberalissime donauit ac dotauit, anno incarnationis Domini, 1003. Idem Imperator huius Episcopi consensu ac subsidijs instituit Bambergensem Episcopatum, nam Bamberga & tota circumiacens prouincia antea partim ad Herbipolensem, partim uero sub Aysstensem Diocesim pertinuerat. Habuit iste Henricus uel Hezelinus Episcopus germanum fratrem S. Heribertum Coloniensem Archiepiscopum, ac primum inter Colonienses sacri Rom. Imp. electorem, & alium quendam fratrem Rotenburgij ad Tubarum, in patriæ gentis arce uiuentem. De hoc legimus quod in magna sui sæculi annonæ difficultate, Hattonis Moguntini exemplum imitatus, magnam mendicorum turbam in horreum conuocatam incendio delcuerit. Cuius secleris pœnitentia tandem ductus, & Romanum etiam ut ab ipso pontifice ueniam peteret, profectus est; ubi cum absolueretur, iussus est Monasterium construere

construere

CATALOGVS EPISCOP.

construere, in compensationem talis delicti. Coloniam ergo ad fratrem, S. Herebertum Archiepiscopum ueniens, & quid cum pontifex iussisset edocens, unà cū eo Tuiciense Benedictinorū monasterium, è regione urbis Coloniensis in altera Rheni ripa hodie adhuc situm cepit, condidit, ac amplissime liberalissimeq; dotauit. Obijt Episcopus Henricus tandem in die S. Ceciliae, anni à nato Christo 1018. Sepelitur in Cathedrali Ecclesia Herbipolensi.

18. MEGINARDVS elegitur mortuo Herzelmō uel Henrico, à toto clero Herbipolensi in Episcopum: Praefuit S. Chilianī patrimonio bene & utiliter annis quindecim, mensibus decem, diebus uiginti duobus. Erat consiliarius Imperatoris Henrici secundi, à quo multa insignia priuilegia consecutus est, & potestatem cudendae monetae. Interfuit anno domini 1019. Comitibus Bambergensibus, Desijt esse inter mortales, in die S. Mathiae Apostoli, anno domini 1033. sub imperatore Conrado secundo.

19. S. BRVNO Conradi Charinthiae ducis filius, matre Baronissa à Querfurdt natus, Imperatoris Conradi secundi patruelis: aut ut aliqui uolunt è sorore nepos, eligitur in Episcopum Herbipolensem ab unanimiter consentiente clero, anno domini 1033. Praefuit summa cum laude annis undecim, uno mense, diebus 14. Construxit & illustrauit magnificentissimis aedificijs, Cathedralem S. Chilianī Ecclesiam: alia etiam totius
Episcopus

Episcopatus templa pulchre reficiens ac exornans, in qua omne patrimonium suum contulit, fuit Episcopus eximie doctus, scripsit commentarium in Psalterium Davidicum, qui extat. Sequutus est anno domini 1034 Conradum imperatorem, in Italiam (ad eam debellandam, ac suae potestati subiiciendam) profectum. Obsidente uero & grauiter aliquocies oppugnante imperatore Mediolanum, accidit in ipso S. Penthecostes festo, ut Episcopo Brunone in castris Imperatoris sacra faciente, tanta coeli tempestas oriretur, ut omnes homines die extremi iudicii adesse arbitrarentur, multi enim milites de coelo fulmine tacti perierunt, multis etiam tantae tempestatis horrore ad insaniam redactis. Episcopus Bruno ad aram stans, nihilominus sacrum suum absoluit, quo peracto Imperatorem accedens, dixit in ipso sacro apparuisse sibi S. Ambrosium Mediolanensem olim Episcopum, qui nisi Imperator statim obsidione urbem solueret, grauius ipsius uitae ac ualitudini minaretur. Hoc siue prodigio, siue commento Imperator motus, ac ab Episcopo Brunone persuasus, facta prius pace cum ciuibus, urbem obsidione soluit, raptis tamen ad supplicium, praecipuis aliquot ciuibus talis rebellionis & contumaciae authoribus. Bruno ex hac expeditione Herbipolim reuersus, dono dedit Ecclesiae Herbipolensi nobile praedium quoddam Westphaliae, lingua Saxonica Sunnenreich cognominatum, quod mortua matre ad ipsum erat deuolutum, ex quo praedio

praedio

CATALOGVS EPISCOP.

prædio singulis annis habebat 50. marcas argenti puri,
 & alia quedam Apophoreta. Anno domini 1045
 proficiscitur cum Imperatore Henrico nigro, ac multis
 alijs Germaniæ principibus in Pannonias, cum autem
 in superioris Pannoniæ castro quodam Bosenburg, è
 regione Ipsensis oppidi ad Danubiū sito, pernoctaret
 Imperator cū omnibus principibus, ipsa Maij uicesi-
 ma die, concidit eiusdem arcis sublime ac ruinosum cœ-
 naculū seu solarium, in quod iam cœnandi caussa tota
 Cæsaris aula conuenerat. Imperator ruente cœnaculo,
 apprehēsa fenestra, singulari dei protectiōe incolumis
 mansit. Reliqua tota multitudo, principes, Episcopi,
 nobiles ac milites, summi et infimi corruerūt, inter quos
 multi statim expirarunt, multi grauitèr lesi & mutila-
 ti sunt. Ibi Episcopus Bruno tam misere etiam & in-
 clementer à fortuna rerum humanarum moderatrice
 exceptus est, ut septimo die post hunc casum, in eadem
 arce naturæ debitum absolueret, 27 uidelicet die Maij,
 anni 1045. Reuectus est cum summo omnium suorum
 luctu Herbipolin, ubi in summæ Basilicæ crypta sepul-
 tus ac terræ parenti redditus est cum tali Epitaphio.

Anno domini M. XLV. Sexta Calendarum Iunij,
 Obijt beatus Bruno Episcopus, fundator huius
 Ecclesiæ.

10. ADELBERG comes à Laymbach & Scher-
 dingn ex Bauaris patre Arnoldo, matre uero Regila
 la Baronissa à Weinsperg Lambacensis monasterij fuit
 dator

atoribus natus, eligitur in S. Brunonis successorem,
unanimes totius Capituli Herbipolensis consensu, anno
à Christo nato 1045. Præfuit laudabiliter ac utilissime
annis quadraginta integris, fecit ex S. Stephani Ca-
nonicorum collegio, cœnobium ordinis Diui Benedic-
ti, uocatis in id triginta monachis. Renouauit ac
instaurauit denuo, collapsum aliquo modo monaste-
rium Schwartzachianum, à Carolo Magno antea
fundatum: Id fecit anno domini 1075. Ejicitur ex Epi-
scopatu, anno domini 1084. ab Imperatore Henrico
quarto quod pontifici adhereret: constituitur in eius
locum Meginardus quidam. Adalbero in Bauariam
secedens monasterium suum Lambacense ingressus est,
reliquum uitæ in eo transigere uolens, post pauculos
uero menses, cæsis Henrici quarti copijs in agro Hers-
bipolensi, non procul à Pleichfeldo, ab Hermanno Sa-
xonũ duce, post cæsum in Saxonia Rodolphum Haba-
sburgium siue Sueuum, contra Henricum quartũ elec-
to, Meginardus ex urbe iterũ ejicitur, Adalbero resti-
tuitur. Sed redeunte tandẽ Imperatore, Adalbero clam
auffugit, & ad monasteriũ suum redijt, anno domini
1085. Meginhardus uero restituitur, qui cum tribus
annis præfisset, tandem anno domini 1088. ex hac uita
euocatus est. Post cuius mortem, & si reuocaretur
ab Henrico quinto Adalbero, tamen dubie & nouer-
canti fortune non diutius fidendum existimans, in suo
monasterio quiete uiuere, & præsentibus uti maluit,
quàm

CATALOGVS EPISCOP.

quàm alibi cum summis uitæ periculis ea iterum appetere, quibus iam bis excidisset, & quorū possessio incertior esset. Sic duobus annis adhuc post mortuum Meginardum superstes, tandem sexta Octobris, anni à nato Christo 1090. ex hac uita emigravit, in hoc ipso à parentibus suis constructo, & à se consecrato cœnobio, in quo honorifice est terræ omnium matri redditus.

21. MEGINARDVS secundus, literarū peritia ac uitæ sanctimonia, nemini mortaliū sua ætate secundus, eligitur eiccto ex Herbipoli Adalberone, ab Imperatore Henrico quarto, anno domini 1084. Præfuit cum summa difficultate tribus annis ac aliquot mensibus, semel iterum eicctus, ac de nouo ab imperatore Henrico quarto restitutus. Obijt anno 1088. uigesima sexta Iunij, superstitè adhuc antecessore suo Adalberone. Sepelitur in Basilica Cathedrali.

22. AYNHARDVS ab alijs Emmenhardus dictus, comes Rotenburgius ad Tubarum, Richardi comitis filius, constituitur ab Henrico quinto Episcopus Herbipolensis, anno domini 1088. Præfuit summa cū laude annis 15. mensib. octo, diebus tribus, & si periculosisimis tēporibus, quibus Imperator contra pontificem, pater Henricus quartus, contra filiū Henricū quintū, & filius contra patrem grassabantur. Decessit ex hoc calamitoso seculo, ad beatarū animarum domicilium penultima Februarij, anni à nato Christo,

1104. Sepelitur in summo templo: Huius Episcopi consensu ac subsidij etiam fundavit Albertus nobilis Baro de Steinach ex castro suo Steinach, eiusdem nominis egregium monasterium. Sub hoc ipso Episcopo, inaudita ex omnibus Christiani orbis partibus collecto tercentum millium hominum exercitu expeditio facta est, à Godefrido de Bulione, Lotharingie duce, ad occupandam, & Saracenorum potestate liberandam terram sanctam, anno Domini 1097. Recuperata est autem Hierosolyma anno 1099 ab hoc ipso Godefrido, qui statim à toto exercitu Rex Hierosolomitani salutatus ac designatus est: De hac sanctæ urbis recuperatione extat tale distychon:

Anno Milleno centeno, sed minus uno,
Ierusalem Franci capiunt uirtute potenti.

23. RVPERTVS eligitur à Rege Henrico V. ac toto clero, ex præposito summi collegij in antistitem ac præcipuum gubernatorem Ecclesiæ Herbipolensis: uir & sapientia & doctrina ac uirtute eximia præditus, omnibusq; cum summis tum infimis ex æquo charus. Præfuit duobus tantum annis, bis ab Henrico III ex Herbipoli eiectus, totiesq; ab Henrico V. restitutus. Obijt anno Domini 1106, cum iret ad Warstallense concilium à Pont. Max. Paschale secundo indictum.

24. ERLONGVS uel Ehrlingus comes à Calow uel Caleben, abbreviata ac corrupta uoce Kalb: Canonicus & Capitularis, hoc est, unus ex senatu summi

Y

ordinis

CATALOGVS EPISCOP.

ordinis Canonorum, eligitur anno 1104 ab Imp. Henrico quarto, contra Rupertū Canonice à toto clero designatū Episcopum. Is uiuente Ruperto ab Henrico V. bis eijcitur, bis ab Henrico III restituitur: sed ab Henrico V. tertio etiam eiectus, uiuente Ruperto Herbipolin non amplius redijt. Tandem sua uirtute & morum lenitate, senatui Canonorum reconciliatus, clemētiam & propiciū Henricum quintum etiam habere cepit, quandoquidem mortuo iam Henrico quarto, omnia odia omnes tumultus ac tempestates Germaniæ pulchre subsedissent. Mortuo itaq; Ruperto Episcopo unanimi totius cleri consensu assumitur & confirmatur in Episcopum Herbipolensem. Sedit ad gubernaculum Ecclesiæ & prouinciæ summa cum laude ac felicissime, annis sedecim, diebus undecim: propter insignem sapientiam suam Henrico V. factus charissimus, qui eius consilio postea semper in summis Imperij negotijs uti solebat: ad annum usq; Christi Millesimum centesimum decimum quintum. Tum enim Henrico V. Natalem Domini Spiræ sine ullius principis præsentia celebrante, omnes Imperij principes Colonia cōuenerant, de alio Imperatore eligēdo consiliū capientes, contra Henricum V. etiam à Rom. Pont. excommunicatum. Id cum subolisset Henricus, misso Erlango Episcopo Herbipolensi Coloniam, Imperij principes rogari iussit, si quid esset à se imprudentia erratum aut neglectum, ueniam darent & ignoscerent, se post
hac

hac & fideliter obtemperaturum, & bonum fore ac ad omnia paratissimum Imperatorem. Erlangus Episcopus Coloniam ueniens, non tantum non auditur, sed ne ad principes quidem admissus fuit: Quod cum Henrico V. ita significasset, ac ipse quoque iam inciperet ab ipsius, ut & excommunicati & tam diu in excommunicatione permanētis, consuetudine ac amicitia abhorre: Imperator etiam Franciæ ducatum inuolare ac ut feudum aliquod Imperij ad se deuolutum duci Sueuorum Conrado, suo è sorore nepoti conferre attentauit. Ibi uero Erlangus Henrico V. acerrime se opponens, ducatum suum strenue defendit, ac fortiter retinuit: curans etiam ac mandans, ut (etsi alioqui superbiæ uel arrogantia nomine male non audiret) tamen post hac minister cum antecedens, nudum ac euaginatam enssem præferret. Idem Episcopus primus fuit qui unâ cum pedito pastoralis gereret in insignibus coruscantem enssem: quod exemplum omnes postea eius successores ad hæc usque tempora imitati sunt. Alio qui alio titulo usus non est, quàm isto: Erlangus Dei gratia Wirzburgensis Ecclesiæ humilis minister. Decessit ex hac lachrymarum ualle in Natali Domini, Anni Christianorum Millesimi centesimi uigesimi secundi, cum per integrum quadriennium grauissime decubuisset. Sepelitur in Schwartzacensis Monasterij templo, non apud Herbipolin, quod illa excommunicata esset à Rom. Pontifice, eo quod

X 2 pontia

CATALOGVS EPISCOP.

pontificijs mandatis medium ostendens digitum excommunicato Imperatori Henrico V. contumaciter, & contra Pontificem, & contra Episcopum suum adhesisset.

25. RUGKERVUS comes à Vayngen, ex Suevia natus: eligitur paucis diebus post mortem & fata Erangi, à toto unanimiter ac concorditer consentiente summi collegij clero, in Episcopum Herbipolensem ac ducem Franciæ orientalis: Opposuit autem se huic electioni Imperator Henricus V. uolens ius eligendi & constituendi Episcopum ad se potius quàm ad clerum pertinere: constituit itaq; contra Ruggerum, iuuenem quendam Canonicum Gebhardum comitem Hennenbergensem. Hoc Schisma paucis mensibus post, compositum ac pacatum est in Comicijs Wormaciensibus per legatos Pontificios Cardinalem S. Angeli, & Cardinalem S. Stephani in monte Celio, qui à Romano Pontifice in hoc missi erant è Roma in Germaniam, ut turbæ ac motus ibi orti per eos componerentur. Ab his Cardinalibus talis lata est sententia inter duos illos Herbipolenses Episcopos, ut cederet Gebhardus: Ruggerus uero gubernatione libera potiretur. Hæc compositio non diu ualuit, finitis enim Comicijs & legatis iam Romam reuersis: Ruggerus ab Hennenbergensi Gebhardo, Henrici V. auxilijs ac præsidijs urbe iterum eijcitur, anno Domini m. Ille uero in monasterium Schwartzacense abiens, impetrata aliqua Episcopatus parte.

parte, prouincia uidelicet ad Nicrum sita, ea contētus quiete reliquum uitae in coenobio transegit, uiuens ibi annos adhuc quinq; . Circa haec tempora cepit anno Domini 1126 magnificentissimum coenobium Cisterciensis instituti Eboraw uel Eboracum à Beronone & Richouino nobilibus fratribus ab Eboraw, ipsorumq; sorore Gertrude fundatum: & ab Imp. Conrado Sueuo, cuius coniunx Domina Gertrudis, & filius Fridericus ibi humati sunt, liberalissime donatum. Obijt Episcopus Ruggerus peste (quae per totam tum grassabatur Germaniam) anno Domini 1130. Sepelitur in Coenobio Schwartzach, in quo quinq; iam annis uiixerat, quo defuncto resignauit Episcopatum Gebhardus etiam Hennenbergensis: quem aliqui Catalogi paucis annis post Ruggerum ex hac etiam uita, cum omnium Canonicorum gaudio decessisse affirmant: aliqui eum ita laudabiliter praefuisse scribunt, ut etiam ad clauum Episcopatus tandem sit totius Canonicorum senatus unanimi uoluntate & consensu reuocatus.

26. HEZELINVS comes à Leyningen, eligitur post mortem Ruggeri, & resignationem Gebhardi à consenciente clero Herbipolensi: praefuit 14 mensibus, & Bambergam profectus, subito ibi ex hac uita emigravit, anno Domini 1131. Hunc aliqui Catalogi omnino praetercunt, quod fortassis morte praeventus, confirmationem ex Romana Curia non consequutus sit, nec consecratus etiam fuerit.

Y 3

17. Embria

CATALOGVS EPISCOP.

27. EMBRICHIO uel Imbricus mortuo Hezelia
no subrogatur à toto Capitulo Canonice ac concordia
ter electus anno Domini 1131 : legitur fuisse comes Ley
ningensis. Praefuit summa cum laude annis sedecim.
Fuit apud Imperatores Lotharium Saxonem ac Con-
radum Sueuum in summa existimatione, ac utriusq;
intimus Consiliarius. Lotharius restituit huic Embri-
choni Franciae ducatum ab Henrico V. antea superbe
occupatum ac per uim raptum. Ut gratus iccirco Episco-
pus esset Deo, qui mentem Caesaris ad talem restitutio-
nem direxisset : construxit in suburbio Herbipolensi
S. Iacobi Scotorum coenobium, qui sub Abbate Ma-
chario Regulam D. Benedicti profiterentur. Anno Do-
mini 1147 mittitur ab Imp. Conrado Sueuo, Constanti-
nopolim, ad Graecorum Imp. Emanuelem, cui Conra-
dus Imperator desponsabat coniugis suae Gertrudis,
Imperatricis sororem Bertham, Berengarii comitis à
Sultzbach formae ac uirtutis nobilitate praestantissi-
mam filiam: In eius profectionis reditu, cum omnia fœ-
licissime ac rectissime expediuisset, euocatus est ex hac
mortali uita Aquilegiae in Italia, ubi honorifice terrae
parenti redditus est. Scribit Otho Episcopus Frysina-
gensis, quod Conradus Imperator in publicis literis,
quas scripserat huius Matrimonij causa affini suo
Emanueli Constantinopolitano Imperatori, hunc Em-
briconem Episcopum Cor suum ac animam suam ap-
pellarit.

13. Sigefri

18. SIGEFRIDVS eligitur anno Domini 1247:
 præsuit pie ac laudabiliter annis sex. Primo huius Epi-
 scopi anno, proficiscitur Conradus Imp. à S. Bernhar-
 do admonitus ac excitatus, magno exercitu octoginta
 milium peditum equitūq; Hierosolymam contra Sara-
 canos: sperans se egregiū aliquid cum Galliarum Re-
 gis, qui præsens rebus omnibus intererat, tum Ema-
 nuelis Græcorum Imperatoris affinis sui auxilijs effe-
 cturum: sed Emanuele non admodum fideliter agente
 cum Conrado, nihil magni gestum aut effectum est.
 Hæc expeditio, tali barbaro distycho posteritatis co-
 gnitioni ac memoriæ commendata est:

Anno Milleno, centeno tessaradeno

Ac septem pariter: cæperat istud iter.

Sub hoc Episcopo constructum est Herbipoli monia-
 lium cœnobium S. Afræ à Rasoldo religioso Abbate
 ad S. Stephanum. Sub eodem Episcopo construxit
 et fundavit Hermannus Misniæ Marchio Monacho-
 rum Rotam, cœnobium Herbipolensis dioceseos, pro
 monachis instituti Benedictini: anno Dominicæ incar-
 nationis Millesimo centesimo quadragesimo octavo.
 Idem Episcopus summe amans monasterium Eborac-
 cense, eximie idipsum amplissimis prouentibus dota-
 uit, ac ut se mortuo cor suum illic sepeliretur, uiuus
 adhuc mandauit. Inde nata dicitur consuetudo
 quòd quoties Episcopus aliquis Herbipolensis mo-
 ritur: semper in arce D. Virginis euiscerari solet corpus

X 4

uiscera

CATALOGVS EPISCOP.

viscera uero & intestina in arcis templo D. Virgini sacro, terræ redduntur: corpus in urbis Cathedralē Ecclesiam deportatum honorifice sepelitur: cor plumbeæ urnæ inclusum, curruq; impositum, addito sene ac fidei meritoq; aliquo ministro quattuor equis Ebora cum uehitur, ac ibi sacello in id præparato humatur. Currus & equi Herbipolin non redeunt, sed monasterij facultatibus iam annumerantur: minister uero ille, cui conseruandi ac sepeliendi cordis cura committitur per omnem uitam sibi adhuc reliquam non secus ac aliquis eius loci conuentualis excipi ac tractari solet. Obijt Episcopus iste Sigefridus anno Domini 1153, peste ubiq; tum grassante consumptus, Sepelitur more & consuetudine, qua dixi, tribus locis consecratis.

29. GEBEHARDUS comes ab Hennenberg, siue ille qui antea ab Imperatore Henrico V. Canonicorum Collegio obtrudebatur contra Canonice electum Ruggerum, siue alius: successit Episcopo Sigefrido unanimi totius Capituli consensu, confirmatur Romæ, ab Adriano quarto clementer exceptus. Præfuit laudabiliter annis octo, mensibus sex, diebus quindecim. Sub eius gubernatione fundatum est ab Hermanno Rhēni Palatino cœnobium Bildenhusense: ad quod idem Episcopus etiam plurima liberalissime contulit. Obijt uero anno Dominicæ Incarnationis Millesimo centesimo sexagesimo primo. Sepelitur, ut supra dictum.

30. Henricus

30. HENRICVS secundus, eligitur anno domini 1161, præfuit annis tribus laudabiliter ac optime, mense item uno, diebus 14. Adfuit Imp. Friderico Barbarossæ grauißima obsidione cingenti Mediolanum. Obijt anno domini 1165, quo magna habita sunt à Friderico Barbarossa Comitia in urbe Herbipolensi: in quibus Guido de Cremona contra Alexandrū tertium pontifex Romanus designatus, & Paschalis tertius appellatus est.

31. HEROLDVS successit Henrico Canonice ac legitime electus, uir sapientia ac uirtute insigni præditus. Præfuit utilissime annis octo, mensibus quinq;, diebus tribus. Sub hoc Episcopo iterum habita sunt ab Imperatore Friderico Barbarossa amplißima comitia Herbipoli, anno domini 1166, quo anno confirmauit Fridericus Imperator sub aureo sigillo isti Episcopo priuilegia Herbipolensis Episcopatus, præsertim uero illa quæ ducatum Franciæ orientalis ex donatione Caroli Magni ad Episcopatum legitime pertinere contestantur. Eodem anno solotenus uastata sunt Imperatoris mandato Franciæ orientalis centaurorum quorundam castra, latronum ac prædonum spelunca, Brambergum ac Franckhenbergum: Montem Brambergensem dono dedit Imperator Fridericus Heroldo Episcopo & eius successoribus, ea tamen lege, ne ullū amplius castrum ullis seculis eo loco extrueretur. Obijt Episcopus Heroldus, anno domini 1172.

CATALOGVS EPISCOP.

31. REINHARDVS, alijs Regenhardus subrogatur Heroldo ab unanimiter consentiēte Canonico summi Collegij senatu. Præfuit annis decem, fuit Roma apud Pontificem Max. Lucium 3, anno domini 1181. Emigrauit ex hoc lugubri seculo, in die S. Viti, anno domini 1181. Sepelitur more supra ostenso.

33. GODEFRIDVS nobilis heros à Pfemberg, Friderici Barbarossæ Cancellarius, eximia utrtute doctrina & sapientia præditus, eligitur anno domini 1181. Præfuit annis quatuor. Construxit de nouo Cathedralē Basilicam Herbipolensem ex quadrato lapide. Anno domini 1186 Fridericum Imperatorem, noua expeditione contra Sultanum suscepta, in Asiam proficiscentem sequutus, non procul ab Antiochia lethali morbo correptus, naturæ debitum absoluit sexta Februarij. Sepelitur in maximo templo Antiocheno honorifice. Canonici Herbipolenses cū audirent se suum gubernatorem amisisse, statuerunt ei in summo templo gratitudinis, pietatis, ac memoriæ ergò honestum monumentum, non secus ac si ibi humatus esset.

34. HENRICVS tertius huius nominis, nobilis à Bibelriedt & Babenburgh, eligitur concordibus totius Capituli uocibus ac suffragijs, anno domini 1186. Præfuit sex annis, octo mensibus, & octo diebus. Et si Tritemius aliter sentiat, qui longe fallitur. Anno domini 1189, Profectus est iterum Imperator Fridericus Barbarossa cum filio etiam Friderico Sueuorum duce

ac innumeris Germaniæ, Italiæ, & Galliæ principibus
Episcopis ac comitibus exercitu ducentorū miliū equi-
tum peditūq; expeditissimorū in Asiam, de qua secun-
da pro terræ sanctæ recuperatione suscepta, ab hoc lau-
datisimo Imperatore expeditiōe, extat tale distychon.

Annis undenis demptis, de mille ducentis:

It pater & natus, dux & rector Fridericus.

Huic infœlicissimæ expeditioni (in qua & Fridericus
Imperator in quodam Armeniæ fluuiio absorptus pe-
rijt, ac Fridericus Sueuorum princeps, totius Christia-
norū exercitus dux, aliq; multi insignes principes cō-
muni aeris contagio infecti, ex hac mortali uita deces-
serunt) interfuit etiam Henricus iste Episcopus Her-
bipolensis, qui & si incolumis ex Asia Herbipolim
rediret, tamen animi moerore (quod infœliciter susce-
pta esset tanta expeditio) consumptus, non diu domi
superstes mansit. Obijt autē anno incarnati uerbi 1193.
Sepelitur honorifice, more quem supra exposui.

35. GODEFRIDVS secundus huius nominis.
comes de alta flamma, uulgo Hohenlohe: eligitur.
Henrico mortalibus rebus exempto, concordibus Ca-
pituli uoluntatibus ac studijs, anno domini 1193, præfuit
annis quinq; mensibus 4 diebus tribus. Etsi Trites-
mius iterū dissentiat, fuit imprimis charus et sanguinis
necessitudine ac uinculo cōiunctus Imper. Henrico sex-
to ac omnibus Sueuiæ principibus. Erat & clero cha-
rissimus, à quo religiosorū omnium pater cognominari
ac dici

CATALOGVS EPISCOP.

ac dici solebat, & cuius summo luctu decessit ex hac mortali uita, anno domini 1198.

36. CONRADVS nobilis heros à Rabenspurgh, & si sint qui nobilem à Reinstein fuisse affirmant. Is eximia doctrina & sapientia præditus, Imperatoris Henrici sexti Cancellarius antea fuerat, cuius patrocínio & intercedentibus precibus obtinuit Episcopatu Hildeshemensem in Saxonibus, cui cum aliquandiu sapientissime ac utilissime præfuiſſet, uocatus est tandè Henrici sexti etiam patrocínio adiutus, Canonicisq; Herbipolensibus dudum insinuatus ac studioſe commendatus, ad clauum ac gubernaculum sedis Herbipolensis, anno domini 1198. Quo cum uenisset eo ipso tempore, quo noua iam ab Henrico sexto suscipiebatur expeditio in Asiam pro liberatione Christianorū sub Saracenica Tyrannide ibi miserrime oppressorum, & pro recuperatione terræ sanctæ: profectus est idem etiam Episcopus cum Imperatore ac domino suo plurimisq; Germaniæ principibus ac præsulibus: in qua profectioe legitur coronasse Amalricum Regem Cypri. Cū uero totus exercitus iam in Syria esset congregatus, incidit Imperator Henricus sextus in lethalem morbū, quo magis indies ingrauescente in Siciliam auehi se curauit, ubi anno domini 1199 maximo Christianorum damno & luctu, ex hac misera uita ad æternæ ac immortalis possessionem emigravit. Quod cum principibus in Siria militantibus innotuisset, ipsi
etiā

etiam in feto negotio (quod inchoarant) in Germaniā
 sese ac patriam recipiūt. Sic Episcopus Conradus etiā
 foeliciter domū reuersus, tribus adhuc annis ad clauum
 Episcopatus sedit, quibus ita uixit ut Philippo etiam
 regi esset nō minus charus, quā antea fuisset Henrico
 sexto fratri. Donatus est ab hoc rege Philippo (cuius
 et Cancellarius & intimus erat cōsiliarius) arce Stern-
 bergensi, & toto adiacente territorio. Erat Iusti equi
 q̄ amantissimus, raptorum ac latronum & omnium
 eiusmodi scelerate uiuentium hominum summus osor.
 Erant ea etate duo equites aurati in Francia Orienta-
 li Potho à Reinstein, & Henricus gentis Carum à
 Falckhenberg, q̄ ob nescio quod facinus acriter ab Epi-
 scopo aliquoties reprehensi, cū eiusmodi correptionē
 impatienter ferrent, adornatis ad fugam equis prope
 summam Basilicam Episcopum in insidijs collocati
 præstolātur, qui cū nihil mali metuens solus descende-
 ret ex habitatione sua in templū, nobiles isti ac immanis-
 simi Sicarij facto in Episcopū impetu, subito eū interse-
 cerunt, & conscensis equis fuga sibi consulentes inco-
 lumes ac impunē ad sua redeunt. Hoc immaniſſimum
 facinus designatum est in Vigilia S. Barbaræ, anno
 domini 1203. Episcopus cum summo omnium suorum
 luctu, in chorum summæ Basilicæ deportatus, ibi hono-
 rifice sepelitur, cum tali inscriptone.

Anno 1203 in Vigilia S. Barbaræ, interfectus est
 Conradus Episcopus Herbipolensis, sacri Rom. im-
 perij Cancellarius.

Hoe

CATALOGVS EPISC.

Hoc procumbo solo, sceleri quia parcere nolo:

Vulnera facta dolo dent habitare polo.

Quomodo uero ultus sit hanc indignissimam cædem Rom. pontifex Innocentius tertius, & quomodo sicarios hosce perfidissimos puniuerit, longum esset recensere: legitur tota historia. Herbipoli in tabula prope summam aram paricii chori appensa.

37. HEYNRICVS huius nominis quartus de ueteri genere nobilium Ostrofrancorum, quos Caseos appellabat antiquitas, & si alij aliter de hac appellatione loquantur. Ex Parisiensis Gymnasij celebratissimo professore amore patriæ in Franciam Orientalem reuerso, primum Canonicus, postea successu temporis Decanus summi Collegij factus, ita laudabiliter uixit, ut post miserrimam istam Episcopi Conradi cædem, à Rege Philippo Ecclesiæ commendatus unanimi consilio & sententia totius Capituli, eligeretur in Herbipolensem Antistitem. Præfuit tribus annis & aliquot mensibus. Construxit cœnobium Veyelsdorsense. Obijt ante adeptam confirmationem pontificiam, anno domini 1106.

38. OTHO Baro à Lodenburg, Mysius: uir summa sapientia & prudentia præditus, eligitur in Episcopum Herbipolensem, Anno à Christo nato 1106. Præfuit laudabiliter & prudentissime & utilissime annis sedecim, mensibus quinque. Obijt in die S. Nicolai, anno domini 1123. Sepelitur, ut supra dictum in

in Episcopo Sigefrido, nisi quòd dextrum suum brachium unà cum optimi uini Francici uno plaustro legarit monasterio Anhusano ad Dweranicum amnem in Rhiësa sito, quod olim anno domini 938 sub Othone Imperatore fundatum est ab Ernesto comite de Trubendinga eiusq; uxore Hartmanni Baronis Lodenburgerensis sorore.

39. THEODORICVS nobilis heros de Hobenaburgk, successit Othoni Episcopo Canonice electus: præfuit quindecim mensibus, euocatus est ex hac laethrymarum ualle, anno domini 1124.

40. HERMANNVS Baro à Lodenburg, Mysius: Othonis Episcopi ex fratre nepos, eligitur in Episcopum Herbipolensem à toto summo clero, sedet ad clauum & gubernaculum Ecclesiæ annis 16. Obijt anno domini 1250. Contra hunc Episcopum seditiosissima fuit Herbipolis, quæ & Episcopum cœpit, & in eius aulicos nobiles crudeliter grassata est, quosdam in Mœnum præcipitans, quosdam misere trucidans, sed Episcopus miro stratagemate nobiliū duorum equitum Othonis à Wolffskheel & Richolphi ab Eysenhofen ex manibus seditiosorum ciuium ereptus, nunq̃ deinde in urbem uenit, & iniuriam sibi illatam egregie ultus est. Dicitur unus esse ex fundatoribus cœnobiorum Portæ cœli & Puellarum fontis.

41. HIRINGVS alijs Eringus nobilis heros Rhenensis Saxi, eligitur in Hermannii successorem, anno Christi

Christi

CATALOGVS EPISCOP.

Christi 1150, præfuit annis sedecim: Irrogauit maximas multas seditiosis urbibus Herbipolensi ac Rotenburgensi, fuit præter omnē mediocritatē crudelis in duodecim strenuos uiros de ueteri lapide, quos in arce Alenstein post factam & firmatam Amnistiam, conuiuio ab ipsis exceptus contra hospitalitatis ius, contra datam fidem, peracto prandio, euocatis ad se in conclaue quoddā singulis capite multari ac trucidari iussit omnes: à quorum ultimo Heerdegenio equite aurato dolū tandem sentiente grauer uulneratus, nasum amisit. Obijt Hiringus iste anno redempti orbis 1166, imperante Rodolpho Habspurgio. Duodecim isti Reguli in Lanckenheymensi cœnobio terræ mādati quiescunt.

42. CONRADVS comes à Trymberg, successit Hiringo, anno domini 1167. Is confirmationem petiuerus, Romam sequente anno profectus, cum omnia ibi bene expediuisset, & iam Herbipolin diplomatibus pontificijs onustus redire uellet, incidit in grauißimum morbum, quo confectus in itinere obiit, sed ubi aut quo loco sepultus, id nusquam inuenio.

43. BERTOLDVS dominus à Sternberg, successit Conrado legitime & concorditer electus, anno 1168. Quādiu præfuerit certo dicere non possum. Alicubi enim anno domini 1182, alibi uero anno 1187, eum ex hoc seculo emigrasse inuenio, fuit eximia uirtute ac uite integritate præditus, & qui studio ac prudentia summa præfuit, & Episcopatui plurimum profuisset,

fuiſſet, ſi in tranquilliora & pacatiora incidifſet tempora. Geſſit bellum contra ſeditioſam Herbipolin, cuius exercitum ingenti prælio proſtigauit, & uicit prope Kitzingum, ubi Herbipolenſium ciuium quingenti caſi ſunt anno Domini 1269. Poſtea Rotenburgū etiam rebelle parere ſibi coegit. Sub eodem Epifcopo Henzenbergenses & Caſtellenses comites (qui antea ſeditioſis ciuibus Herbipolenſibus confœderati, aliqua etiam clade affecti erant) Epifcopatum Herbipolenſem ferro & igne deuſtantes oppidū ac coenobium Schwarzhacenſe expugnant ac diripiunt, anno Dominicæ Incarnationis Milieſimo ducentefimo octogefimo tertio Maij decima nona. Oppidum incendio funditus deletum eſt, coenobio religionis ergo parſum fuit.

44. MANGOLDVS, nobilis Oſtrofrancus, Archimagyrus à Newenburg: ex præpoſito ſummi Collegij factus eſt Epifcopus & dux Francorum, poſt euocatum ex hac mortali uita, Epifcopum Bertholdum: ſed quo anno, id certo dicere non poſſum. Præſuit prudenter & utiliſſime ad annum Chriſti uſq; Milieſimum trecentefimum ſecundum, quo legitur ex hac lachrymarum ualle ad aliam patriam emiſſaſſe. Habuit plurimas etiam cum ſenatu populoq; Herbipolenſi conentiones, quæ ingentis belli certe ſemina fuiſſent, niſi compoſuiſſet & conciliaſſet eas Rodolphus Habſburgius Romanorum Imperator.

45. ANDRAEAS Baro à Gundelfingen, conſtitutus

Z

tuitur

CATALOGVS EPISCOP.

tuitur ex Mosbacensis Onoldisbachiani ac Oringauis
ensis Ecclesiarum collegiatarum præposito in Episco-
pum Herbipolensem, unanimi consensu totius cleri,
anno Domini 1301, præfuit summa prudentia & laude
annis tredecim. Obijt anno Domini 1315. Fuit quatuor
Imperatoribus: Adolpho Anaxouiano, Alberto Aus-
trio, Henrico Lutzelburgio, & Ludouico Bauaro
(quorum omnium temporibus uixit) eximie charus.
Herbipolin iterum seditiosam et rebellem collecto ex-
ercitu egregie compescuit, & ad iustam tandem obe-
dientiã adegitur abrogatis tribubus ac omnibus sodali-
tatibus quæ toties hæcenus tumultuantis plebis
Et causæ & fons atq; irritamenta fuissent.

46. GODEFRIDVS tertius huius nominis: se-
cundus uero ex nobilissima familia comitum de Alta
flamma uel Hohenloh, eligitur in antistitem Herbipo-
lensem ac Francorum ducem post mortem Andrea:
præfuit prudentissime annis 7. Obdormiuit anno 1311.
Aliqui tamen Catalogi alios habent numeros, aliã sup-
putationẽ, illi nouem eum annis præfuisse affirmant.

47. VVOLFRAMVS nobilis à Grumbach, suce-
cessit mortuo Godefrido: præfuit in summis temporum
difficultatibus (cum propter ingēs Schisma inter Imp.
Ludouicum Bauarum ac P. M. Ioannem XXII subor-
tum, tum quod iterum nouas moueret seditiones urbs
Herbipolensis, nec huic Episcopo admodum propicia)
annis 11. Obijt & ex huius mundi tempestuosissimo pe-
lago

Iago ad portū salutis enatauit, ultima Iulij, Anno 1333.

48. HERMANNVS illustris Baro à Liechtenberg, Alsata: ^{Schultheiss} Canonicus Sp. rensis, ac Ludouici Bauari Cancellarius, eligitur in Episcopū Herbipolensem à Ludouico Bauaro Rom. Imp. & ab ea Canonicorum parte, quæ eidem Cæsari Ludouico fauebat: ab alia uero, pontificia uidelicet, constituebatur Dominus Otho Wolffskelius uir nobilis ac Herbipolensis Cathedræ Canonicus: qui à Pontifice Ioanne XXII ac Benedicto XI. eius successore confirmatus, Episcopatus possessionem facile consequutus est, nō tamen citius quàm post biennium: tum resignauit Episcopatum ac pacato animo cessit huic Othoni Episcopus Hermannus anno uidelicet Domini 1335. Mense Augusto.

49. Otho Wolffskelius eligitur per discordiam anno 1333 contra Hermannū, & tamen à maiori parte Canonicorū summi collegij: sed durante adhuc Schismate inter Ludouicū Bauarū ac P. M. Ioannem XXII, Hermannus aliquandiu à Cæsare defensus est: qui uidens Othonem pontificia auctoritate confirmatū esse, ac se diu ita pacatā gubernationem retinere non posse: cessit Othoni bona pace, suis Canonicatibus cōtentus. Venit igitur Otho Herbipolin 30 Augusti, anno 1335 ex arce Rosenberg, in qua antea habitarat. Præfuit laudabiliter annis 10. Seditiosos ciues suos Ochsenfurtū oppugnātes et in suam ditionē redigere uolentes, equitatu suo adortus, fudit ac profligauit decima quinta Iulij.

Z 2 anno

CATALOGVS EPISCOP.

anno Domini 1338. Emit oppida Franciæ orientalis ad
Mœnum sita: Rotensels, et Gamundiam siue Os Mœ-
ni, cum adiacente ditione omni: oppidum item Meins-
bernheimium, et partem urbis Kitzingensis ac oppidi
Heydingsfeldensis, & alia plurima. Huius Episcopi
temporibus ceciderunt Herbipoli anno Domini 1341
uicesima prima Iulij, maximæ cœli Cataractæ, quæ &
pontem saxcum firmissimum ruperunt, muros urbis
diruerunt, hortos & agros uastarunt ac plurimas do-
mos, armenta item ac greges undiquaq; cum summa
urbis iactura auexerunt. De qua inundatione extant
hi, Rythmi uerius quàm uersus, suæ ætatis barbariem
egregie ostendentes.

Anno milleno CCC quadrante secundo

Accidit Herbipoli quod Moganus illico cum ui

Pontem confregit, multos hominesq; coegit

Casas exire, si non uoluerit perire:

Præcedis in festo, talis fluuij memor esto

Nauibus hi portus quando fuerit gradus.

Decessit Episcopus iste Otho ex hac mortali uita, des-
cima tertia Augusti, anno 1345 cum conuocatos prius
ad se Canonicos summi Capituli omnes, longa oratio-
ne ad studium concordie, & fraternæ charitatis cohor-
tatus esset.

50. ALBERTVS comes ab Hohenberg, è Sue-
uia natus: Decretorum doctor: Canonicus Constana-
ciensis Ecclesiæ, cuius ab aliqua eius loci Canonic
corum

corū parte gubernator, & Episcopus post Rodolphi mortem postulatus erat: mittitur mortuo Episcopo Othone ad gubernandū Episcopatū Herbipolensem à Pontifice Maximo Clemente sexto: Etsi senatus summi Collegij Canonorum unanimibus suffragijs elegeret iam Albertum comitem de Alta flamma. Veniens autem Herbipolin à Romano Pontifice confirmatus, uidensq; sibi Helenam istam ab alio præreptam esse, moderate id ferens, Alberto de Alta flamma libere cessit: anno Domini 1349. Sequenti anno uocatus ad Frisingensis Episcopatus gubernationem, nouem ibi annis laudabiliter præfuit, ualedicēs huic uitæ, anno Incarnati filij Dei 1359.

51. ALBERTVS comes de Alta flamma, uulgo Hohenlohe: summi Canonorum Herbipolensium collegij Præpositus, unanimi consensu totius Capituli eligitur anno Domini 1345. Sed quia Pontificia auctoritate alius erat Episcopus Herbipolensibus missus, quietam ac integram gubernationem non nisi anno 1349 consequutus est, per liberam eius resignationem, qui à Pontifice ad gubernandam Herbipolin destinatus erat. Erat uir insigni uirtute præditus, qui & prudenter & utiliter præfuit à prima electione uiginti sex annis integris. Gessit bellum non infœlix, anno Domini 1359 contra Bertholdum comitem Hennebergensem, propter Vtenhusensem arcem, quam comes Ludouici Bauari auxilijs ac fauore fretus construxerat in Herbi

Z 3 polensis

CATALOGVS EPISCOP.

polensis Episcopi ditione ac fundo, ex qua item plurimum quot. die Episcopatu incommodi ac iniuriarum inferebatur. Eam arcem Episcopus sexta Iulij magna uirtute, Hennenbergensium copijs profligatis, expugnauit ac solo aequauit. Gessit bella contra seditiosam etiam Herbipolin, quam compescuit & obtemperare coegit. Obijt mense Iulio, anni à nato Christo Millesimi trecentesimo septuagesimo secundi.

51. GERHARDVS comes à Schwartzenburg, Thuringus: Guntheri Imperatoris, ut aliqui uolūt germanus frater: Episcopus Neunburgensis ac Citzensis, à Carolo IIII Rom. Imp. Pontifici Max. Gregorio XI. diligentissime commendatus, ab eodem Episcopus Herbipolensis ac Francorum dux constituitur ac confirmatur: A Carolo uero quarto statim Regalibus ac feudis inuestitur anno Domini 1372, cum Mammillensi Episcopatu præsuisset sapientissime annis decem. Erat uero (antequam ille cum Imperatoria tum Pontificia authoritate Herbipolin destinaretur) electus ibi concordibus totius Canoniorum senatus uocibus ac suffragijs D. Albertus ab Heßberg, Canonicus: is uidens à summis Christiani orbis capitibus contra se alium Episcopum constitutum, contra quem obtinere nihil posset, pacifice ac sua sorte bene contentus, bona uoluntate Gerharδο uenienti cessit. Præsuit Gerhardus annis uiginti octo, fuit eximia uirtute præditus: animi magnitudine nemini secularium etiam Principum

pum secundus, strenuus bellator. Caput & expugna-
uit urbes Imperiales Swinsheymium ac Schweinsfur-
tum, quod Herbipolensibus ciuibus confœderati, eos
ad decimam septimam iam & omnium grauiſſimam
defectionē excitaffent. Has urbes tamen anno 1388 reſti-
tuere Imperio coactus fuit. Herbipolenses grauiſſime
tumultuantes, & præter omnem mediocritatem in cle-
rum, & Ecclesiastica bona ſauientes, & ut omnia alia
Episcopatus oppida ab Episcopo deficerent perſua-
dentes, arcem item Episcopi anno Domini 1398 summa
quidem ui, sed frustra oppugnantes, cumq; tandem
non adeo magnis copijs instructum multis conuitijs ad
prælium euocantes, Francico equitatu (quorum dux
erat, Episcopi Coadiutor Ioannes, nobilis heros ab
Egloffstein, summi Canonorum collegij præpositus)
strenue adortus summa uirtute uicit ac profligauit. Pua-
gnatū est acerrime 11. Ianuarij, anno 1400 prope pagum
Berthemensem: caſi sunt ex Herbipolensibus mille &
trecenti, duobus millibus captis. Episcopus etſi nume-
ro longe inferior, tamen sex tantum equites è ſuo nume-
ro amiſerat. Authores tantæ ſeditionis ac adeo diutur-
næ rebellionis deprehenſi, crudeliſſimis Mortuū gene-
ribus è medio ſublatis, oppida item quæ defecerant om-
nia summa uirtute recuperata ſunt, uidelicet, Geroldſo-
uiū, Noua ciuitas, Haſfurdū, Mayningū, Kingſhoſe-
niū, Mollerichſtadiū, Fladingū, Caroloſtadiū, Ebord-
niū, Haſbachium etc. Solū Hipphoſenſe oppidū cōſtans

CATALOGVS EPISCOP.

ac legitimo Domino suo fidum manserat. In his gra-
uissimis ac tam longis tumultibus Academia (quæ Her-
bipoli cæperat, & Imperialibus ac Pontificijs priuile-
gijs egregie illustrata & cõfirmata erat) Erfordia quie-
tis gratia secessit anno 1393. Decessit Episcopus Ger-
hardus ex hoc mortali seculo, anno Domini 1403 mens-
se Nouembri: relinquens Ecclesiam & sedem Episco-
palem in summa paupertate, ad quam redacta erat illa
non ipsius Episcopi quidem culpa, sed quod subditi
sua sponte, nisi armis cogerentur, obtemperare simpli-
citer nollent.

53. IOANNES ab Egloffstein, uir equestris or-
dinis apud Ostrofrancos: primum uiuente adhuc Epis-
copo Gerhardo ex præposito summi collegij Coadiu-
tor Episcopi Gerhardi factus: iam mortuo etiam Ger-
hardo ab aliqua dissentientis Capituli parte subroga-
tur. Eligitur autem ab alia ac aduersaria parte Eber-
hardus comes à Wertheim. Hoc Schisma ad extre-
mam inopiam redegisset Episcopatum, nisi Imperator
Rupertus Palatinus sua autoritate interposita Eber-
hardum cedere iussisset, & suo suffragio Ioannem co-
adiutorem adiuuisset. Præfuit autem quiete, fideliter et
prudenter ac longe utilissime nouem annis. Eberhardo
Bamberge interim apud Episcopum Albertum comi-
tem Wertheimensem uitam ferè agente. Obijt in For-
chenheimio Episcopatus Babenbergensis oppido, su-
bito & non sine ueneni suspitione, nona Ianuarij,
anno

anno domini 1411. Reuehitur Herbipolin, & ibi honorifice sepelitur.

54. IOANNES nobilis à Brunn elegitur unanimi totius Capituli consensu, anno domini 1411. Præfuit sed non admodum utiliter annis 29. Erat Episcopus eximia prudentia præditus, sed admodum sumptuosus ac prodigus, & qui Episcopatum extreme exhausit. Gessit bellum contra iterum seditiosam Herbipolin, quam graui obsidione cinctam expugnare non potuit: prodeuntē uero ex murorū latebris, et æquo sese campo committentē, non procul à Cellensi Premonstratensium ad Mœnum amnem sito cœnobio, strenue adortus, magna uirtute uicit, ac ingenti clade affecit, anno domini 1435. Accusatus tandem à suis in Basiliensi Concilio coram Sigismundo Imperatore, quod iusto sumptuosior omnia Episcopatus bona pessundaret ac dilapidaret, ipse se eloquentia sua facile tutatus est. Resignauit tamen Episcopatum tandem anno domini 1441 Sigismundo Saxonum duci, quem antea etiam totius Capituli consensu in coadiutorem assumpserat. Quo uero ipse secesserit postea, aut ubi ex hac uita emigrarit, qua fortuna usus sit, nusquam inuenitur.

55. SIGISMUNDVS Saxonie Dux, & Marchio Misnie, frater Gulielmi ac Friderici: primum Episcopi Ioannis coadiutor, tandem eo mortuo à Rom. pontifice in Episcopum Herbipolensem confirmatur. Præfuit annis tribus omnino pueriliter, & anno domini 1444

Z

1

retenta

CATALOGVS EPISCOP.

retenta sibi annua pensione, Episcopatum Canonicorū senatui resignauit, & in Saxoniam ad fratres suos redijt, Imperante Friderico tertio.

56. GODEFRIDVS ex nobilissima semperq; libera Baronū ac pincernarū à Lymburg gente ac familia natus successit Sigismundo Episcopo, electus unanimibus totius Capituli Herbipolensis suffragijs. Sedit ad clauum Ecclesiae & ducatus summa fide ac prudentia administrans omnia, annis duodecim. Erat princeps seuerus, nemini quicquā condonans, q ab omnibus uicinis principibus metuebatur. Pacauit totam prouinciā suam: Primus inter Herbipolenses qui se in publicis literis scriberet Francorum ducem, et eum titulū monetis etiam incudi curaret, idq; non arrogantiae studio faciebat, sed quòd Albertus Brandenburgensis Marchio ac Nornburgensis Burgrauius, is qui Germanicus Achilles cognominatus est, istū titulū usurpare ausus fuisset, quòd aliqua oppida in Francia orientali haberet. Hinc successores eius Episcopi eodē titulo ad hāc usq; tēpora usi sunt iustis ac legitimis causis moti, ne quis post appetitos tituli honores alia etiā ad se rapere conaretur. Absoluit naturae debitū circa festū Palmarū, anni 1455.

57. IOHANNES nobilis à Grumbach successit Godefrido, canonice ac legitime electus anno domini 1455. Praesuit optime ac utilissime annis undecim, uir mitis, placidus, & qui beneuolentia & clementia sua omnium sibi conciliaret fauorem & amorem. Decessit

ex hac lachrymarum ualle die Veneris post festum dominicæ resurrectionis, anno domini 1466.

58. RVDOLPHVS nobilis à Scherenberg sue gentis ultimus, subrogatur Ioanni Episcopo ultima Aprilis, eiusdem anni quo antecessor ex hac uita emigrarat. Præfuit summa cum uirtute ac laude annis 19, quibus Episcopatum ita restituit, auxit & ampliavit, ut eius non gubernator sed secundarius fundator dici conuenientissime ac merito debeat ac possit. Obijt Lithia 19 Aprilis, anni à Christo nato 1495 imperante Diuo Maximiliano: ætatis sue anno ut aliqui uolunt centesimo, ut alijs placet nonagesimo tertio. Sepelitur in Basilica Cathedrali cum tali inscriptione.

RVDOLPHO de Scherenberg, Episcopo Herbipolensi, Franciæ duci: summo in omni uirtutum genere uiro, prudentia uero atq; consilio admirabili: qui Episcopatum Herbipolensem ob malitiam temporum creditoribus oppignorum ac seruientem, nexu æris alieni soluto, in pristinum statum dignitatemq; restituit, ut Ecclesiam Herbipolensem nō tam administrasse quam fundasse uideri potuit. Pacis tam studiosus fuit, ut eam sepe uel pecunia & iniquissimis conditionibus impetraret. Dieta et uitæ moderatiōe, ad summā ætate peruenit. Obijt anno 1495. Tertio calendarum Maij: ingens ac præclarū omniū successorū suorū exemplar.

Quod fuerat capte quondam tibi Roma Camillus
Hoc tibi Rudolphus dux fuit Herbipolis.

Ille

CATALOGVS EPISCOP.

Ille urbem extorsit Gallorum è faucibus, hic te
Seruili nexu fœnoris eripuit.

59. LAVRENTIVS nobilis heros à Bibra, eligi-
tur unanimi consensu totius Capituli, decima septi-
ma Maij, anno 1495. Præfuit Episcopatu laudabiliter
annis 24, ita ut eidem summe etiam prodesset. Obijt
plenus dierum, anno 1519 ipsa die S. Dorotheæ, Sepe-
litur cum tali Elogio.

Laurentio à Bibra Wirtzburgensi Episcopo, de
Franciæ Duci, qui pacis artibus præcipue florens
Rempublicam Herbipolensem bene gerendo, splen-
dideq; augēdo, fecit: ut iam fato functus, potissima
sui parte adhuc uiuat, immortale posteris imitandi
exemplar relinquens: obijt 8 Idus. Febr. Anno 1519.

60. CONRADVS nobilis heros à Thungen,
Ostrofrancus eligitur concordiis totius summi Cas-
tonicorum Collegij suffragijs, anno domini 1519. Præ-
fuit annis uno & uiginti laudabiliter & utilissime, ob-
sidetur à suis grauter in seditiosa rusticorum coniura-
tione, ubi magno animi dolore uidit cū omnes ditios-
nes suas tumultuari, tū omnia cœnobia & castra dis-
ripi, ac incendijs uastari. Emigravit ex hac calamitosa
uita ad beatarū animarum conciliabulum, anno salutis
1540 Mense Iunio: Sepelitur cum talibus inscriptioni-
bus, quarū aliquæ in arcis tēplo, aliquæ in Cathedrali
urbis Basilica marmoribus incisæ, optimo principi me-
morie ergò erectæ sunt.

Conrado

CONRADO à Tungen, Episcopo Swirtzburgensi & Franciæ orientalis duci, præcipua uiro iusticiæ, egregiæ eruditionis, temperantiæ singularis, accuratissimiq; iudicij: quem primo statim susceptæ administrationis limite arreptum, uesani huius sæculi dissidium, seditio & calumnia, seueriter diu & contumeliose habebat, unà cum Ecclesia eius extremæ penè subiecissent internitioni, ni Deo suffragante aduersas iniquissimæ fortune procellas, uigili prudentia, infracta dexterritate, tolerantiaq; miranda gnauiter superasset, æquis ore sæculo dignissimus.

Vixit annis plus minus lxxiiij. Præfuit annis xxi. Mensibus iiij. diebus x. Obijt 16 Calendarum Iulij, Anno salutis M. D. XL. communi suorum mœrore ac luctu.

Vt umbra corporis comes, sic fascium
Cura, labor, ærumnæ atq; mille pericula.
Quæ strenue utentem sequuntur undiq;
Sed uincit ille cuncta, qui fidit Deo.

In Sacello arcis beatæ Mariæ uirginis, est in perennem eius honorem tale erectum Epitaphion.

Viator hac qui forte transgrederis, asta
Parumper: & quæ scripta sunt in hoc saxo
Cognosce, cognouisse non pigebit te.
Hic est situs uir magnus, haud quidem mole
Statuq; corporis, sed omnibus mentis

Et

CATALOGVS EPISCOP.

Et laudis, & uirtutis arduæ donis:
 Thungensium creatus inclyta stirpe
 Chunradus, oræ ductor & Præsul clarus
 Ambitiosa quam fluentia fœcundant
 Mœni, & celebrem francidos facit nomen.
 Hunc placida mors quidem illa sustulit, multis
 Annis grauatum, ciuibus sed heu tristis
 Gentiq; luctuosa francicæ toti.
 Cum bis decem hyemes, insuperq; uer unum
 Pater bonus, sapiensq; Præsul & ductor
 Tenens habenas præfuisset, & sepe
 Grauibus laborantem leuasset aduersis.
 Hæc scire te uolui uiator: his iam nunc
 Abito sane cognitis, & hoc gaude
 Vidisse principis loco optimi bustum:
 Et bene precare mortuo, bene & terræ.

EIDEM CONRADO PRAESVLI

Herbipolensi, ac franciæ Orientalis duci P.

Parcere si posset Mors, quæ nulli impia parcit
 Virtutis meritis consilijsq; bonis
 Moribus & priscis & ueræ laudis honori
 Chunrade, ah uitæ parceret illa tuæ.
 Qui quàmuis iusta terras ætate relinuas
 Debueras annos uincere Nestoreos.
 Vt tamen ipse libens hinc discessisse uideris
 Sic patria orba tua est principe mœsta suo.

Francidos

Francidos æternum salve decus: addite dignis
 Laude uiris, melior quos locus orbis habet.
 Quod tamen extingui in terris etiam nequit, hoc est
 Virtus & mentis candida fama bonæ.

61. CONRADVS à Bibra, nobili familia apud
 Ostrofrancos editus, eligitur unanimi totius Canonico-
 rum senatus consensu, prima Iulij, anni à nato Chris-
 sto 1540. Præfuit laudabiliter 4 annis 40 diebus. Ob-
 dormiuit in domino anno gratiæ 1544, octaua Augus-
 ti. Sepelitur cum tali Epigraphæ.

CONRADO à Bibra, quarto eius nominis Swirtz-
 burgensis Ecclesiæ electo & confirmato præfidi,
 Franciæq; orientalis inclyto duci: uiro magnan-
 mo, miti, sereno, pacis & communis tranquillitatis
 præcipuo amatori. Hic ob tumultuantis tem-
 poris iniuriam Episcopalis suæ consecrationis sus-
 ceptione ac ducalis pro uetusto patriæ more trans-
 situs peractione, in quartum annum consulto dila-
 tis, utrumq; tandem negotium mature absolutus
 rus erat, si illi Parcæ uita dignatæ essent longiore.
 Ceterū dū præfuiſſet annis 4, mense uno, diebus 7.
 Moritur 8. Idus Augusti, anno gratiæ, 1544.

62. MELCHIOR Zobelius, corporis & animi
 bonis insignis heros, illustri ac nobilissima apud Os-
 trofrancos familia natus, ex summi Canonico-
 rum Decano, in Episcopum Herbipolensem, ac in-
 clytæ Franciæ Orientalis Ducem, Eligitur communi

CATALOGVS EPISCOP.

Et unanimi totius Capituli consensu decima nona Augusti, anni à nato Christo 1544. Præst adhuc summa cum laude prudenter ac utiliter hoc anno currente, 1549. Interfuit magnis Comitibus Augustæ Vindelicorū à Diuo Carolo V. post bellum Germanicum, anno 1547 habitis.

Donet ei supera coelorum rector ab aula
Quicquid habet cœli patria tota boni.
Et placidæ quia pacis amans, studia inclyta pacis
Diligit, et tota mente iuuare solet:
Nos optemus ei placidam omni tempore pacem,
Et quæ pax secum commoda cunq; trahit.
Gaudia uera, hylares animos, omniq; carentes
Felle uoluptates, fœdera, amicitias.
Ocia, delicias studiorum, cognitionem
Cœlestis Sophiæ, quæ placet una Deo.
Aeternæ quæ sola æquare heroibus aulæ
Amissumq; potest omne referre decus.
Viue diu Princeps illustris Francidos oræ
Atq; tua frui hac prosperitate diu.
Herbipolis tibi sic tua pulchre obtemperet, omni
Et maneant dom'no tempore fida suo.
Nec prius ulla tuas feriant incommoda terras:
Quàm nullas habeant Rhemus et Ister aquas.
Quando tuus Mœnus precioso pisce carebit
Res fortuna tuas obruat atra, Vale.

AD

AD CIVITATEM AYSTETEN³

sem Elegidion Casparis Bruschi

Poëta Laureati.

Vrbs quæ auri quondam titulos & nomen habebas,
 Iamq; sacrae quercus nomina sacra geris:
 Vrbs sacrata Ioui, & Diuorum grata parenti,
 O sedes pulchra, & præfule digna pio.
 Si uacat, et te non remorantur numina magna,
 Quæ colis in templis numina prisca tuis.
 Excipe quæso meum non tristi fronte libellum,
 Qui tibi Pontifices fertq; canitq; tuos:
 Qui quibus insita sis primis authoribus, illi
 In cruce qui pendens omnia nostra tulit.
 Qui tua, templorumq; exordia prima tuorum,
 Quicquid & eximium feceris, omne docet.
 Quæ si grata tibi est pietas, urbs nobilis: illam
 Ut gratam certe conuenit esse tibi.
 Nos dubio procul & propter studia ista, labores
 Atq; pios grata religionem coles:
 Nam quæ præfulem habes omni uirtute decorum,
 Ingenij & generis nobilitate grauem:
 Non potes informata bono iam tempore, tali
 A domino prorsus degenerasse tuo.
 Ergo animus nisi me meus, & mea pectora fallant,
 In charis potero pars etiam esse tuis.

A a

Sic

CATALOGVS EPISCOP.

Sic me iamdudum tuus est Mauricius ille,
Complexus præsul sæpe fauore suo.
Incolumem nobis quem cœli numina seruent
Fida diu, atq; omni prosperitate beent.

DECIMVM CAPVT de omnibus Aureatensibus uel Aychstetensibus Præ- sulibus.

EPISCOPATUS Aychistadianus, olim ab Aureati
uētustæ urbis (quam Hunni uastarunt) rui-
nis reliquijs ac ruderibus, Aureatensis appellatus, ad
Almonum uel Altimulam Norici amnem situs : cepit
annum Christi circiter 744. De eius origine recitabo
breuiter & bona fide quam inuenio & ex uarijs mo-
numentis collegi ueram Historiam. Erat annum Christi
circiter septingentesimum & tricesimum, religiosissimus
quidam & summa uitæ sanctimonia præditus
Anglorum Rex Richardus : qui singulari pietatis stu-
dio Regnis ac facultatibus suis desertis, relictis item in
Anglia uxore S. Bonna et filia S. ðwalburgi cum duobus
filijs ðuunibaldo ac ðwilibaldo, religionis ergo
terra mariq; ad uaria sanctorum loca peregrinatus :
 tandem Romam etiam contendit, ut & Pontificem ibi
adiret.